

Josefina Jírová, *Svatební rituál jako přelom v životě muže a ženy (Norma a realita raně novověké šlechty)*, Praha 2013

Vedoucí práce: PhDr. Martina Ondo Grečenková, Dr.

Paní Jírová přistupovala ke svému výzkumnému tématu velice aktivně a samostatně, téma bakalářské práce si zvolila sama, stejně tak si sama vyhledala literaturu a většinu pramenů. Problematika, které se věnovala a hodlá i nadále odborně věnovat, je přitom velice široká a hlavně obtížná, neboť je pro její zpracování nutná znalost nejen práce historika, ale rovněž sociologa, etnografa, psychologa a dalších společenských disciplín. Jde o téma vpravdě interdisciplinární, které vyžaduje velkou schopnost kombinace metod jednotlivých disciplín a rozsáhlý přehled dosavadních interpretačních modelů dané problematiky.

Autorka si vytkla za cíl prostudovat normy svatebních rituálů a počátků společného života novomanželů, které se nadále pokusila srovnat s praxí raně-novověkého manželství. Za model přechodového rituálu, z něhož vycházela, si zvolila pojetí rituálu, tak jak ho představil Van Gennep. Právní normy sledovala na Vladislavském zřízení zemském, etické a společenské normy na dobových mravoučných spisech a manželskou „realitu“ na korespondenci Polyxeny z Lobkovic se svým chotěm Zdeňkem Vojtěchem Popem z Lobkovic. V hlavní části práce se postupně věnovala předsvatebním přípravám, samotné svatbě a manželskému stavu na základě znalosti poměrně rozsáhlé literatury a rozboru uvedených pramenů. Práci doplnila přílohami ilustrujícími dobová manželství, normativní a moralizující prameny, které využívala.

Na práci paní Jírové hodnotím velice kladně mimo jiné autorčinu snahu o propojení teoretického přístupu s konkrétními prameny, snahu po uchopení problematiky a pochopení doby jinou cestou, než rozbořením či popisem jednoho pramene (jak se někdy u bakalářských prací stává), a rovněž snahu o neustálý dialog mezi prameny, interdisciplinární literaturou a teoretickými modely daného rituálu. Za zdařilou považuji rovněž poslední část práce, která je věnována právě manželské korespondenci Lobkoviců. Je jen škoda, že autorka tento motiv více nerozpracovala.

Přes všechny tyto klady, snahu a velkou práci, kterou autorka prokázala, budí toto dílo rovněž četné rozpaky. Čte se sice velmi dobře a přináší mnoho zajímavého, nicméně jeho četba vytváří pocit, že nejde o vědeckou studii, ale spíše o rozsáhlý „referát“ na dané téma. Je to způsobeno

občas nepřesvědčivou kritikou pramene (zvláště v části týkající se rodinné korespondence). Rovněž přes všechny snahy autorky se nepodařilo udržet teoretickou rovinu práce, totiž pracovat se zvoleným Van Gennepeovým modelem dynamičtěji a pokusit se zavést s ním dialog, který by vedl například k odvážnějším závěrům, než je ten autorčin (=potvrzení modelu). Jak již bylo výše zmíněno, za pečlivější rozpracování by stála manželská korespondence Lobkoviců a její případné srovnání s dalšími podobnými korespondencemi. To ale jistě bude problematikou dalšího výzkumu paní Jírové.

Práci celkově hodnotím jako odpovídající úrovni bakalářského stupně, třebaže si myslím, že autorka je schopna napsat dílo na daleko vyšší úrovni, což jí nyní časový stres plně neumožnil. K obhajobě práci samozřejmě doporučuji a oceňuji ji známkou *velmi dobře*.

PhDr. Martina Ondo Grečenková, Dr.

Historický modul FHS UK

Historický ústav AVČR